

**Ομιλία Χαράς Κεφαλίδου, βουλευτή Δράμας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης
«ΕΝΠΕ: Η δημογραφική κατάρρευση της Ελλάδας
Δευτέρα 14 Μαΐου 2018»**

Δημογραφικό. Ζήτημα **παραμελημένο** για δεκαετίες.

Τα δύο τελευταία χρόνια άρχισε μια **χαμηλή** αλλά **σταθερή διαπίστωση** να ακούγεται σαν **επίμονος ψίθυρος** αρχικά που **δυναμώνει** κάθε μέρα: **Λιγοστεύουμε.**

Λιγοστεύουμε επικίνδυνα.

Στις εποχές της **ανεμελιάς** και της **ανευθυνότητας** δεν είχε τεθεί καν ως ζήτημα.

Στις δύσκολες μέρες των πρώτων χρόνων της **κρίσης**, φάνταζε **συζήτηση πολυτελείας** σε μια εποχή που ο μέσος Έλληνας, αλλά και η πολιτική ηγεσία ξυπνούσε με έγνοια το σχεδιασμό της επόμενης μέρας. Πού χώρος για μια τόσο **μεγάλη, πολύπλευρη, πολυεπίπεδη** κουβέντα που ξεπερνά τον ορίζοντα δύο – τριών γενεών;;;;;

Κι όμως τούτο ακριβώς είναι ίσως το **μεγάλο εθνικό μας ελάττωμα**. **Αναλίσκόμενοι** στο 'τώρα', **στενόμυαλα, εγώ-παθητικά** και με μέγιστο ορίζοντα σκέψης τον βραχύ χρόνο του δικού μας περάσματος από το 'εδώ', **υπονομεύουμε, θυσιάζουμε, καταστρέφουμε** το 'αύριο' που **δεν** μας **εμπεριέχει**.

Σήμερα **δέκα χρόνια** από την έναρξη της **κρίσης**, έχοντας ζήσει την εμπειρία της τελευταίας τριετίας, γίνεται φανερό "δια γυμνού οφθαλμού" ότι **το μεγάλο μας πρόβλημα είναι η αδυναμία καθορισμού εθνικών προτεραιοτήτων**.

Η **εθνική προτεραιότητα** εξ ορισμού της εμπεριέχει το 'αύριο' και το 'μετά'. Εμείς **αφήνουμε** σήμερα περισσότερο από ποτέ, οι εθνικές προτεραιότητες να **καθορίζονται** από τις **δημοσκοπικές ανάγκες** και **όχι** από τις **πραγματικές**.

Δειλά- δειλά, πλησιάζοντας στο τέλος του 3ου Μνημονίου **ασθμαίνοντας** και **μένοντας** οι τελευταίοι των κρατών που **έζησαν** σε παρόμοιες συνθήκες και **αντιμετώπισαν** τις ίδιες δυσκολίες, σήμερα **είμαστε αντιμέτωποι** άλλη μια φορά με το αποτέλεσμα της **αφροσύνης** μας. **Την βιωσιμότητα μας στο μέλλον**.

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης για το **2016** καταγράφονται **4.868** γεννήσεις και **7.226** θάνατοι. Μόνο στο **Ν. Ξάνθης** ήταν περισσότερες οι γεννήσεις

(**1.095**) από τους θανάτους (**1.024**) για το ίδιο έτος. Στην ιδιαίτερη πατρίδα μου τη **Δράμα**, είχαμε μόλις **695** γεννήσεις και **1.268** θανάτους. **Συζητάμε** για τη ζωή αύριο, **επιτρέποντας** στη ζυγαριά να **γέρνει στην ανυπαρξία**. **Θλιβερή διαπίστωση**, που δεν χωράει πια να κρυφτεί “κάτω από το χαλί”.

Σύμφωνα με όλα τα **σενάρια** που διατυπώνουν οι έρευνες που έχουν γίνει, **ο πληθυσμός της Ελλάδας στο μέλλον θα μειωθεί σημαντικά**. Το **2050** υπολογίζεται ανάμεσα στα **10 εκατομμύρια** (σύμφωνα με το πιο αισιόδοξο σενάριο) και τα **8,3 εκατομμύρια** (στο πιο απαισιόδοξο).

- Η ελάττωση του πληθυσμού θα κυμανθεί από περίπου **800 χιλιάδες** μέχρι **2,5 εκατομμύρια άτομα**.
- Ο πληθυσμός της χώρας **γερνάει**. Οι **πολίτες άνω των 65** ετών, που σήμερα αντιπροσωπεύουν το **21%** του συνολικού πληθυσμού, το **2050** θα φτάσουν στο **30%-33%**, ενώ ο **πραγματικά οικονομικά ενεργός πληθυσμός** αντίστοιχα θα μειωθεί σημαντικά. Η διάμεση ηλικία, που ήταν **26** έτη το **1951**, και που είναι **44** έτη σήμερα, αναμένεται **να αυξηθεί κατά 5-8 έτη**. Δεν είναι σκέτα νούμερα αυτά. **Είναι η προβολή του ‘αύριο’ των παιδιών μας**.
- Οι **επιπτώσεις** της μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού είναι καταλυτικές σε όλα τα μεγάλα και ανοιχτά θέματα του σήμερα: **Ανάπτυξη, Ασφαλιστικό, Εκπαίδευση, Γεωπολιτική** θέση της χώρας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τόσο η **γήρανση** όσο και η **μείωση** του πληθυσμού συνολικά **επιβραδύνουν την ανάπτυξη**. **Μειώνεται ο πληθυσμός** άρα μειώνονται οι **καταναλωτές** και αντίστοιχα και οι **παραγωγοί**. **Αρα** χρειάζεται σημαντική **αύξηση της παραγωγικότητας** για να **αντισταθμιστούν** οι **αρνητικές επιπτώσεις** της μείωσης του πληθυσμού. Και ο **κίνδυνος** για μια χώρα σαν τη δική μας με **αρνητικά δημογραφικά** χαρακτηριστικά που βρίσκεται σε **ύφεση** είναι αυτονόητος.

Η **μείωση του πληθυσμού** στη χώρα μας **μετά το 2010**, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, **οφείλεται** στη **μείωση της γονιμότητας** και στη **μετανάστευση**.

Περισσότεροι από **80.000** Έλληνες μεταναστεύουν κάθε χρόνο. Και οι δύο αυτές αιτίες σχετίζονται άμεσα με την **οικονομική κρίση**.

Στη χώρα μας έχουμε την τάση να **εξωραίζουμε** τα πράγματα. Μάλιστα, τα τρία τελευταία χρόνια χάρη και στην κυβέρνησή μας, **ζούμε** μέσα στον **απόλυτο παραλογισμό. Μας συμβαίνουν μόνο καλά πράγματα.** Και αυτά τα καλά που πετυχαίνουμε, καταφέρνουμε και τα κερδίζουμε σκέτα. **Δεν υπάρχει αντίτιμο. Δεν υπάρχουν υποχρεώσεις** που τα ακολουθούν. **Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις** που να τα εμπεριέχουν.

Συζητούμε κοινότητα και γενικόλογα για ανάγκη π.χ. Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Πανστρατιάς.

- Λες και η ανάπτυξη και οι επενδύσεις θα **προσγειωθούν** μόνες τους από τον ουρανό, **χωρίς** να χρειαστεί να κάνουμε κάτι πέρα από το να τα **εξαγγέλουμε** σε φιέστες περιφερειακών συνεδρίων με μπόλικες φωτο.
- Λες και η ανάπτυξη είναι **φυσικό και αναπότρεπτο φαινόμενο!!!**
- **Λες** και αρκεί μόνο ο ήλιος η θάλασσα και το ελληνικό καλοκαίρι για να απογειωθούμε!!!
- Το **πώς θα γίνει** αυτό **εάν δεν συμπράξουμε όλοι**, με πρώτο και κύριο τον Ιδιωτικό τομέα, τη Διοίκηση, τις τοπικές κοινωνίες, **δεν δείχνει να απασχολεί τη σημερινή πολιτική ηγεσία!!!**

Ευθύνες ασφαλώς έχει και το σύνολο της **αντίπολίτευσης** που **παρασυρόμενο** από μια **ανεύθυνη** κυβέρνηση **αναλώνεται** και **εξαντλείται** στα τρέχοντα του πολιτικού βίου.

Ας είμαστε καθαροί:

- **Αν** στον σημερινό 15αρη, 20αρη, 30αρη, 40αρη **δεν μπορέσουμε** να δημιουργήσουμε ένα **σταθερό, υγιές περιβάλλον** με **δυνατότητες αξιοπρεπούς διαβίωσης, εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης, εκπαίδευσης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,**
- **Αν δεν μπορέσουμε** να του προσφέρουμε μια **σοβαρή πατρίδα** που **θα την αγαπάει** και **θα τον νοιάζεται,** ώστε να αποφασίσει να μείνει στη χώρα, να μην φύγει τρέχοντας και να δημιουργήσει οικογένεια που θα μπορεί να θρέψει και να της παρέχει τα αυτονόητα,

Πώς περιμένουμε να υπάρχουμε αύριο;;;;

Είτε το παραδεχεχόμαστε, είτε όχι, σήμερα η χώρα έχοντας βιώσει την πιο **βίαιη**

προσαρμογή σε μια ολοένα και **σκληρότερη καθημερινότητα** και ταυτόχρονα **μη έχοντας** τολμήσει τις **ριζοσπαστικές καινοτόμες αλλαγές στη δομή του κράτους και της διοίκησης** βαδίζει ήδη στο μακρύ δρόμο της **παρακμής**.

Σε αυτές τις συνθήκες το **μεγάλο ερώτημα** είναι:

Ποιά ηγεσία;;; Με ποιά κοινωνία θα βρεί το κουράγιο και τη δύναμη να κάνει την υπέρβαση, να αναστρέψει αυτήν την πορεία;;; Τα προγνωστικά δεν είναι με το μέρος μας.

Ας αναγνώσουμε όμως αλλιώς τις επιπτώσεις των τελευταίων ετών. **Ίσως αυτή είναι η ευκαιρία μας.** Έχοντας βιώσει την παρατεταμένη κρίση, να αλλάξουμε πορεία.

Ζητούμενο είναι οι **ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης** από μια χώρα μικρή, φτωχή, κουρασμένη, αλλά πεισματάρα που έμαθε από τα λάθη της. **Απαραίτητες προϋποθέσεις: πολιτική, θεσμική και οικονομική ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ.** Αυτές θα δώσουν ένα παράθυρο ευκαιρίας στη χώρα.

Οι **πολιτικές που χρειαζόμαστε** σε όλα τα επιμέρους θέματα οφείλουν να σχεδιάζονται με γνώμονα και στόχευση την **αύξηση των γεννήσεων** και τη **μείωση της διαρροής εγκεφάλων (brain drain).**

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ- ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Η **αλλαγή της δημογραφικής συμπεριφοράς** είναι μια διαδικασία **επίπονη, μακρόχρονη, χωρίς γρήγορα αποτελέσματα.** ΙΣΩΣ για αυτό και **δεν αποτέλεσε προτεραιότητα κυβερνήσεων που βλέπουν με ορίζοντα τις επόμενες εκλογές.**

Η μακρόπνοη **κατάλληλη κοινωνική πολιτική** μπορεί να φέρει αποτελέσματα που όμως **απαιτούν χρόνο** που **ξεπερνά** τις 2 και 3 τετραετείς **κυβερνητικές θητείες** για αυτό **χρειαζόμαστε εθνικές συναινέσεις.**

Συναινέσεις για να ειπωθούν δύσκολες αλήθειες - όπως ότι ο ένας **τρόπος για να αντιμετωπίσει η Ευρώπη** και όχι μόνο η Ελλάδα **το δημογραφικό πρόβλημα** και τις γεωπολιτικές του συνέπειες είναι και η **προσέλκυση μεταναστών, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί πανάκεια.**

Και όταν μιλάμε για το **μεταναστευτικό**, όπου κανένα **σοβαρό σχέδιο**

ενσωμάτωσης δεν έχει γίνει στη χώρα μας που βασανίζεται από τα κύματα μεταναστών, είναι φυσικό να υπάρχουν πολιτικές εντάσεις και διχασμός της ελληνικής κοινωνίας που **νοιώθει** να **μοιράζεται** τα ψίχουλα με τους κατατρεγμένους του κόσμου και να **απειλείται η ταυτότητά της**.

Από την άλλη ας σκεφτούμε, μια **Τουρκία** που εξακολουθεί να **αυξάνεται ταχύρρυθμα** και να διατηρεί ένα υψηλό ποσοστό νέων. Με τρέχοντα πληθυσμό 77,7 εκατομμυρίων και προβλεπόμενο πληθυσμό 97,6 εκατομμυρίων το 2050, να συνθλίβει δημογραφικά **την Ελλάδα, τι κάνουμε;;;**

Εύκολες απαντήσεις δεν υπάρχουν. Η **άσκηση σοβαρής μεταναστευτικής πολιτικής προς το συμφέρον της χώρας**, ασφαλώς δεν είναι εύκολη και εύπεπτη υπόθεση. **Σκοπός είναι να γίνεις ελκυστικός για αυτούς που χρειάζεσαι ως χώρα ή έστω μπορείς να ενσωματώσεις. Σε αυτήν τη λογική** θα πρέπει να αξιοποιήσουμε όλες μας τις δυνατότητες που υπάρχουν όπως:

- τους **Έλληνες της διασποράς**.
- ή η **προσέλκυση μεταναστών με πολιτιστική συνάφεια** από το απόθεμα των χριστιανικών πληθυσμών της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής (πχ. Κόπτες της Αιγύπτου ανέρχονται σε 9 με 15 εκατομμύρια). Η κινητοποίηση **του ελληνορθόδοξου χριστιανικού δικτύου**, με την ισχυρή παρουσία και επιρροή του μπορεί να είναι **πολύτιμος αρωγός σε αυτή την εθνική προσπάθεια**.

Και **δεν** μπορεί να μιλάμε για **λύση** μέσω του **μεταναστευτικού** αν πρώτα:

- Δεν **πιστέψουμε στην ίδια την μητρότητα** και την τεράστια κοινωνική αξία που θα έπρεπε να έχει. Η σκληρή αλήθεια είναι ότι στην Ελλάδα δεν έχουμε αναγνωρίσει και θωρακίσει την πολύτιμη προσφορά των γυναικών όχι με νόμους αλλά στην πράξη και στην καθημερινότητα
- Αν δεν προσπαθήσουμε να βρούμε λύσεις για την **υπογεννητικότητα**
- Αν **δεν σκεφτούμε πιο συγκεκριμένες παρεμβάσεις** για τα ζητήματα της **υποαπασχόλησης**, της **ελαστικής εργασίας** και τις **συνέπειες που έχει στη μητρότητα των γυναικών**, για να δούμε πως μπορούμε σε επίπεδο νομοθετικό να παρέμβουμε
- Αν δεν έχουμε μια προσέγγιση για την **ίδρυση περισσότερων δημοτικών**

βρεφονηπιακών σταθμών, γιατί πράγματι υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα με χιλιάδες παιδιά, τα οποία κάθε χρόνο δίνουμε μάχη αν θα μπουν ή όχι στους παιδικούς σταθμούς

- Αν δεν έχουν μια **διαφορετική πολιτική** απέναντι σε **τρίτεκνες** και **πολύτεκνες οικογένειες** (πχ. Δημοτικά τέλη)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Θέλω να κλείσω με μία επισήμανση για την εκπαίδευση που είναι από μόνο του μεγάλο ξεχωριστό κεφάλαιο.

‘Όχι’ η ισοπεδωμένη, ‘όχι’ η εκπαίδευση στην ελάχιστο προσπάθεια. Θέλουμε την εκπαιδευτική διαδικασία ως ουσιαστικό εφόδιο προόδου. Κλειδί για την **ισοτιμη αξιοκρατική συμμετοχή σε κάθε πτυχή της κοινωνικής ζωής** του τόπου, ώστε να μπορεί να αποτελέσει μοχλό για την **ενσωμάτωση και ελληνοποίηση της δεύτερης γενιάς μεταναστών.**

Είπα από την αρχή ότι αυτή η συζήτηση είναι μεγάλη και μόλις ξεκίνησε.

Τα όποια ΣΧΕΔΙΑ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ για την Ελλάδα θα πρέπει να περιλαμβάνουν πολιτικές για την ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ.

Για αυτό χρειάζεται από όλους μας εθνική συνείδηση και ματιά στραμμένα στο μέλλον της χώρας.

Έστω κι αν δεν εμπεριέχει εμάς τους ίδιους.

Εκεί βρίσκεται και η ουσία της μεγάλης υπέρβασης από το εγώ στο εμείς και οι επόμενοι από εμάς, από το ‘σήμερα’ στο ‘αύριο’.

Σας Ευχαριστώ.